

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

Олег СКИДАН

26.04 2024 р., протокол № 3

ПРОГРАМА

комплексного вступного випробування за фахом
при зарахуванні на навчання
на основі освітнього ступеня бакалавр, спеціаліст, магістр
для здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 051 «Економіка»

Розробники: к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та туризму Грабчук І.Ф,
к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та туризму Кільницька О.С.

УХВАЛЕНО

Завідувач кафедри економіки,
підприємництва та туризму, професор

_____ Наталія ВАЛІНКЕВИЧ
протокол № 15 від «01» квітня 2024 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
«ЕКОНОМІКА»
ВСТУП

Програма фахового випробування для вступу до Поліського національного університету для здобуття ОС «Бакалавр» складена відповідно до місця та значення освітніх компонент, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра спеціальності 051 «Економіка». Програма передбачає володіння здобувачами сучасного економічного мислення в умовах ринкової економіки, розширення знань щодо дії ринкового механізму у секторі економіки бізнесу, навчити творчо підходити до розв'язання різноманітних завдань, насамперед на рівні підприємства та власної справи, що забезпечить їх ефективну діяльність в умовах жорсткої конкуренції на світовому ринку.

Програма упорядкована відповідно до змістовного наповнення освітньо-професійної програми підготовки бакалавра 051 «Економіка», базується на знаннях освітніх компонент циклу професійної та практичної підготовки здобувачів.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

«ЕКОНОМІКА»

Тема 1. Сутність та історичний розвиток економіки, підприємництва та бізнесу.

Сутність та історичний розвиток понять «економіка», «бізнес», «підприємництво» та «підприємство». Функції та умови підприємницького бізнесу. Організація бізнесу. Інституційне середовище підприємництва в Україні. Взаємодія інституційного середовища і підприємництва.

Тема 2. Ринок і продукція в структурі бізнес-середовища.

Сутність, функції, суб'єкти та об'єкти ринку. Характеристика структури ринку. Характеристика продукції. Якість продукції як економічна категорія і її оцінювання. Управління якістю продукції.

Тема 3. Дематеріалізація в бізнес-середовищі.

Теоретичні основи дематеріалізації процесів виробництва та споживання продукції. Оцінювання дематеріалізації продукції та послуг. Еколого-економічний механізм дематеріалізації продукції на підприємстві.

Тема 4. Бізнес і власність.

Власність як основа бізнесу. Форми власності та бізнесу. Розвиток форм власності та бізнесу.

Тема 5. Виробничі фактори в бізнесі.

Економічна сутність та відтворення основних фондів. Склад і кругообіг оборотних коштів. Фінансові показники в бізнесі: прибуток і рентабельність. Трудові фактори. Продуктивність і оплата праці.

Тема 6. Фінансування підприємницької діяльності.

Поняття і функції фінансів у бізнесі. Джерела фінансування підприємницької діяльності. Інші джерела фінансування бізнесу: лізинг та факторинг. Інвестування підприємницької діяльності.

Тема 7. Планування та бюджетування.

Фінансове прогнозування та планування. Методи визначення фінансових потреб. Методи фінансового планування. Фінансове управління на основі бюджетування.

Тема 8. Оподаткування бізнесу.

Податкове законодавство: структура та принципи. Податки і збори: визначення, класифікація, функції. Податкова пільга, спеціальний податковий режим, платники, об'єкт і база оподаткування. Органи контролю та органи стягнення податків, податкова звітність. Основні бюджето утворювальні

податки. Системи оподаткування діяльності підприємств. Практичні аспекти сплати податків і зборів в Україні.

Тема 9. Інновації в бізнесі.

Загальне поняття про інновації. Сутність інноваційного процесу та економічні особливості інноваційної діяльності. Фінансування інноваційної діяльності. Інноваційна ідея для бізнесу. Поняття і склад інноваційної інфраструктури підприємництва.

Тема 10. Інформаційні фактори в економіці та бізнесі.

Поняття про інформацію. Форми, рівні та функції інформації. Кількісне та якісне оцінювання інформації в економічних системах. Роль пам'яті в економічних системах. Роль інформації в економіці та бізнесі. Особливості та зміст інформаційних товарів.

Тема 11. Невизначеність та ризик у діяльності сучасного бізнесу.

Суть понять невизначеності і ризику. Способи вимірювання ризику. Види ризиків. Способи зниження ризиків.

Тема 12. Бізнес-інтереси фірм на зовнішніх ринках.

Міжнародний поділ праці. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Методи торгівлі. Зовнішньоторговельні посередники. Методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоторговельний контракт. Структура і зміст зовнішньоторговельного контракту купівлі-продажу. Основні підходи до встановлення ціни в зовнішньоторговельному контракті.

Список рекомендованої літератури

1. Грущинська Н.М. Взаємовідносини держави і бізнесу в сучасних геополітичних умовах: навчальний посібник. К.: НАУ, 2020. 256 с.
2. Добрава Н.В., Осипова М.М., Бондаренко М.О. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: 2018. 305 с.
3. Кравчук Р.С., Федорович І.В. Економіка підприємства: метод. вказівки для виконання розрах. робіт. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2020. 47 с.
4. Економіка підприємства: навчальний посібник / Н. Б. Юрченко, Р. С. Кравчук, І. Б. Запужляк, І. І. Василик. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. - 377 с.
5. Ковальської Л.Л., Кривов'язюк І.В. Економіка підприємства: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
6. Романченко Н.В., Кожемякіна Т.В., Пічик К.В. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: НаУКМА, 2018. 343 с.
7. Мельника Л.Г., Карінцева О.І. Економіка і бізнес: підручник. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
8. Паневник Т.М. Економіка та організація діяльності корпоративних структур: методичні вказівки для вивч. дисц. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 63 с.
9. Мельник Л.Г., Ковальова Б.Л. Проривні технології в економіці і бізнесі (Досвід ЄС та практика України у світлі III, IV і V промислових революцій): навчальний посібник. Суми: Вид-во СумДУ, 2019. 146 с.

ПРИКЛАДИ ЗАВДАНЬ

1. Термін «економіка» дослівно з грецької означає:

- А. Закони господарювання.
- Б. Використання ресурсів.
- В. Управління господарством.
- Г. Пізнання закономірностей.

2. Яке поняття, запровадив англійський вчений Річард Кантільон і розглядав його як особливу економічну функцію, важливою рисою якої є ризик:

- А. Фірма.
- Б. Підприємництво.
- В. Управління.
- Г. Організація праці.

3. Економічні загрози для підприємства за джерелом виникнення є:

- А. Тривалі та короткочасні.
- Б. Внутрішні та зовнішні.
- В. Політичні та економічними.
- Г. Локальні та соціальні.

4. Загальна структура підприємства включає:

- А. Допоміжні та обслуговуючі підрозділи.
- Б. Виробничу структуру та організації, що обслуговують працівників підприємства.
- В. Підсобні промисли та господарства.
- Г. Перелічені в усіх варіантах підрозділи.

5. Визначте показники, за якими оцінюють розмір підприємства:

- А. Середньорічна чисельність працівників та розмір річного прибутку.
- Б. Середньорічна вартість активів підприємства та розмір річного доходу (виручки) від реалізації продукції.
- В. Річний розмір доходу (виручки) від реалізації продукції та середньорічна чисельність працівників.
- Г. Розмір статутного капіталу.

Порядок проведення та оцінювання результатів комплексного вступного випробування за фахом

На фаховому вступному іспиті абітурієнт отримує тестове завдання, бланк результатів тестування та титульний аркуш зі штампом Приймальної комісії університету. Фаховий вступний іспит проводиться в письмовій формі або на основі індивідуальної усної співбесіди. Перед вступним іспитом представники приймальної комісії проводять інструктаж щодо порядку виконання вступного тестового завдання.

На бланку результатів абітурієнт вказує за номером тесту варіант правильної відповіді. Виправлення, декілька позначень і відсутність результату за варіантом відповіді зараховуються як невірний розв'язок тесту. Не допускаються будь-які умовні позначки на бланку результатів тестування та титульному аркуші.

Тестове завдання містить 50 питань з однією правильною відповіддю. Кожна правильна відповідь оцінюється у чотири бали. Максимально можлива кількість набраних балів після складання фахового іспиту – 200. Кількість балів необхідна для участі в конкурсі повинна дорівнювати або бути більшою за 100.

Тривалість тестування – 120 хвилин.

Зарахування для навчання до Поліського національного університету здійснюється за рейтинговою системою.